

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Z. P.**, zastoupen JUDr. Vladimírem Kašparem, advokátem se sídlem Na Poříčí 116/5, Liberec, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 12. 1. 2017, č. j. 59 Af 33/2016 - 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Vladimíra Kašpara **s e u r č u j e** částkou 8 228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Finanční úřad v Liberci (dále jen „správce daně“) dodatečnými platebními výměry ze dne 15. 10. 2002, č. j. 180145/02/192911/1908, a č. j. 180164/02/192911/1908 (dále také „dodatečné platební výměry“), žalobci dodatečně vyměřil daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 1997 a roku 1999.

[2] Rozhodnutím Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále také „odvolací orgán“) ze dne 29. 8. 2008, č. j. 10498/08-1100-501808 (dále také „rozhodnutí o odvolání“), byly dodatečné platební výměry zrušeny podle § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění účinném pro rozhodné období (dále jen „zákon o správě daní a

poplatků“). Důvodem zrušení byl podle odvolacího orgánu závazný právní názor správních soudů, že před nabytím právní moci dodatečných platebních výměrů došlo k uplynutí lhůty pro stanovení daně dle § 47 zákona o správě daní a poplatků. Tento právní závěr byl podle odvolacího orgánu vyjádřen v rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 14. 11. 2007, č. j. 59 Ca 16/2005 - 94, a v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Afs 6/2008 - 110.

II.

[3] Žalobce následně dne 11. 3. 2016 podal u Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci žalobu, ve které navrhl, aby soud vydal následující rozsudek: „*I. Vyslovuje se nicotnost rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2008, č. 10498/08-1100-50180. II. Žalovanému se pro odpadnutí důvodu řízení nařizuje ukončit řízení zastavením, dle ust. § 27 odst. 1 písm. g) zák. č. 337/1992 Sb.*“

[4] Krajský soud o žalobě rozhodl usnesením ze dne 2. 5. 2016, č. j. 59 Af 10/2016 - 19, tak, že výrokem I pro opožděnost odmítl žalobu proti rozhodnutí Finančního ředitelství ze dne 29. 8. 2008, č. j. 10498/08-1100-501808, a výrokem II rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[5] Toto usnesení bylo následně ke kasační stížnosti žalobce zrušeno Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 9. 11. 2016, č. j. 7 Afs 127/2016 - 56. Nejvyšší správní soud v předmětném rozsudku dospěl k závěru, že krajský soud se nezabýval všemi žalobními tvrzeními, resp. nerozhodl o celém petitu žaloby, když žalobu odmítl pouze v části směřující proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2008, č. j. 10498/08-1100-501808.

[6] Krajský soud následně usnesením ze dne 14. 12. 2016, č. j. 59 Af 10/2016 - 35, žalobu v části týkající se rozhodnutí o odvolání (vyslovení jeho nicotnosti) vyloučil k samostatnému projednání vedenému pod sp. zn. 59 Af 33/2016. Ve zbytku byl stěžovatelův návrh soudem posouzen jako žaloba na ochranu proti nečinnosti Finančního úřadu pro Liberecký kraj ve smyslu § 79 a násl. s. ř. s. (tato není předmětem tohoto řízení).

III.

[7] O žalobě směřující proti rozhodnutí o odvolání krajský soud rozhodl usnesením rekapitulovaným ve výroku tohoto rozsudku tak, že ji pro opožděnost odmítl. V odůvodnění krajský soud odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, dle kterého nelze žalobu namítající výhradně nicotnost napadeného rozhodnutí podat kdykoliv, ale i tato musí být podána ve dvouměsíční lhůtě ode dne doručení rozhodnutí napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 s. ř. s. Žalobce tuto lhůtu nedodržel, když žalobu podal dne 11. 3. 2016, ačkoliv mu rozhodnutí o odvolání bylo doručeno dne 16. 10. 2008. Krajský soud proto žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

IV.

[8] Proti uvedenému usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Podle stěžovatele je usnesení krajského soudu nezákonné

pokračování

a nepřezkoumatelné. Rozhodnutí o odvolání je podle názoru stěžovatele nicotné. Dodatečné platební výměry nešlo věcně přezkoumat z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty. Dále krajskému soudu vytkl, že rozhodl o žalobě, aniž by rozhodl o osvobození od soudních poplatků, a dále že porušil § 74 odst. 1 s. ř. s.

[9] Stěžovatel v citované kasační stížnosti požádal i o ustanovení advokáta. Této žádosti zdejší soud vyhověl usnesením ze dne 13. 2. 2017, č. j. 7 Afs 40/2017 - 23, a stěžovateli pro řízení o kasační stížnosti ustanovil zástupcem JUDr. Vladimíra Kašpara, advokáta.

[10] V doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 4. 2017 stěžovatel (prostřednictvím ustanoveného zástupce) nad rámec výše uvedeného ve vztahu k soudnímu řízení týkajícímu se rozhodnutí o odvolání tvrdil, že krajský soud se neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 9. 11. 2016, č. j. 7 Afs 127/2016 - 56. Stěžovatel dále nesouhlasil s tím, že krajský soud dospěl k závěru, že žalobou je mj. napadeno rozhodnutí o odvolání. V žalobě jde v první řadě o zastavení daňového řízení. Správce daně měl namísto zrušení platebních výměrů zastavit daňové řízení jako celek. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

V.

[11] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s napadeným usnesením krajského soudu. Žalobce podal žalobu po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty stanovené § 72 odst. 1 s. ř. s. (tuto lhůtu je nutno vztáhnout i na žalobní tvrzení týkající se nicotnosti napadeného rozhodnutí). Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

VI.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Kasační stížností je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby. Podle konstantní judikatury lze kasační stížnost proti takovému usnesení podat pouze z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004 - 54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Je-li dán důvod podle písm. e), vylučuje to důvody podle písm. a), c) a d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu (žaloby) nebo o zastavení řízení v každém případě i tehdy, byla-li v něm soudem nesprávně posouzena právní otázka ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., bylo-li řízení u krajského soudu zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., nebo je-li rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 8. 2012, č. j. 4 As 57/2012 - 13).

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností usnesení krajského soudu.

[16] Zdejší soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že *„odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena“*. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud *„z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“* Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze *„za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.“*

[17] Nejvyšší správní soud s poukazem na shora uvedené konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvažil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Ponechat stranou nelze okolnost, že obsah odůvodnění rozhodnutí správního soudu v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči tomuto rozhodnutí ze strany účastníků řízení. Pokud by vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo žalobní námitky a zásadní argumentaci, o níž se opírá, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost.

[18] Napadené usnesení vyhovuje výše uvedeným kritériím přezkoumatelnosti. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel, jak vyhodnotil

pokračování

pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Krajský soud v napadeném usnesení srozumitelně a s odkazy na přílehlavou judikaturu zdejšího soudu odůvodnil, proč považuje žalobu za opožděně podanou. Stěžovatelova námitka stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu tudíž není důvodná. Ostatně stěžovatel v kasační stížnosti pouze obecně konstatoval, že usnesení je nepřezkoumatelné, tento svůj názor ovšem jakkoli blíže nerozvedl a nekonkretizoval. Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. To nepochybně platí i o jednotlivých stížnostních bodech. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. K tomu srv. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 - 48, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 20. 3. 2014, č. j. 6 As 119/2013 - 70 a ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 77.

[19] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v předchozím zrušujícím rozsudku, když dostatečně nezkoumal obsah stěžovatelova návrhu a nevydal výzvu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Předmětný právní názor zdejší soud v rozsudku ze dne 9. 11. 2016, č. j. 7 Afs 127/2016 - 56, formuloval následovně: *„V dalším řízení tedy bude na krajském soudu, aby se věci v souladu se zákonem a v mezích vysloveného závazného názoru Nejvyššího správního soudu znovu a důkladně zabýval. Pokud nebude beze všech pochybností možné určit žalobní typ, bude na místě postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s.“* Nebylo tudíž povinností krajského soudu v každém případě stěžovatele vyzvat k odstranění vad jeho podání. Takto měl krajský soud postupovat pouze v případě, že nebude podle jeho názoru beze všech pochybností možné určit konkrétní žalobní typ. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobní tvrzení lze podřadit pod dva žalobní typy, a to konkrétně žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a žalobu na ochranu před nečinností správního orgánu. Tento svůj názor krajský soud dostatečně a srozumitelně odůvodnil v usnesení ze dne 14. 12. 2016, č. j. 59 Af 10/2016 - 35. Dospěl-li soud k závěru o jasné určitelnosti žalobních typů, nebylo namístě vydat výzvu dle § 37 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud proto nevystoupil z mantinelů závazného právního názoru zdejšího soudu.

[20] Kasační soud nesouhlasí ani s tvrzením, že krajský soud nesprávně vyhodnotil, o jaký konkrétní žalobní typ se jedná. Jak již zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 9. 11. 2016, č. j. 7 Afs 127/2016 - 56, podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu jednotlivé žalobní typy uvedené v soudním řádu správním jsou zásadně odlišné a nelze je zaměňovat (viz např. rozsudek ze dne 19. 5. 2016, č. j. 6 As 69/2016 - 39, či rozsudek ze dne 19. 10. 2006, č. j. 6 Aps 2/2005 - 60). Žalobní typ je pak z povahy věci nutno určit podle obsahu podání, a to zejména s přihlédnutím k návrhu výroku rozsudku (petitu), ve kterém by měl žalobce jasně specifikovat, čeho se domáhá. Petit návrhu ze dne 11. 3. 2016 zněl následovně: *„Navrhuji, aby soud ze zde uvedených důvodů vydal následující rozsudek: I. Vyslovuje se nicotnost rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2008, čj. 10498/08-1100-50180.“* Skutečnost, že stěžovatel brojil proti rozhodnutí

o odvolání žalobou ve smyslu § 65 s. ř. s., resp. namítal jeho nicotnost, plyne i z dalšího textu žaloby. Z žaloby naopak neplynulo, že by se stěžovatel domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, jak nyní tvrdí v kasační stížnosti. Zmínit ostatně lze i skutečnost, že ačkoliv bylo hodnocení krajského soudu stran žalobních typů stěžovateli sděleno (viz usnesení krajského soudu ze dne 14. 12. 2016, č. j. 59 Af 10/2016 - 35), stěžovatel proti němu v řízení před krajským soudem ničeho nenamítal.

[21] Nejvyšší správní soud dále posoudil, zda krajský soud dospěl ke správnému závěru stran opožděnosti podané žaloby proti rozhodnutí správního orgánu.

[22] Podle § 65 s. ř. s. *„Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.“*

[23] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *„Žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem.“*

[24] Podle § 72 odst. 4 téhož zákona *„Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.“*

[25] Předmětná dvouměsíční lhůta podle § 72 odst. 1 s. ř. s. se uplatní i na žaloby, kterými je požádáno i vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí (jak tomu bylo podle žalobního petitu i v nyní řešeném případě). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu totiž v usnesení ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65, č. 2837/2013 Sb. NSS, dospěl k jednoznačnému závěru, že *„den oznámení rozhodnutí vydaného v odvolacím řízení určuje počátek lhůty pro podání žaloby, jejímž jediným důvodem je tvrzená nicotnost rozhodnutí prvního stupně. Takovou žalobu je proto nutné podle § 72 odst. 1 s. ř. s. podat do dvou měsíců poté, kdy bylo žalobci oznámeno rozhodnutí o odvolání doručením jeho písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Stejným způsobem se počítá i lhůta pro podání žaloby, v níž se namítá toliko nicotnost rozhodnutí o odvolání“.*

[26] Pro posouzení běhu lhůty pro podání žaloby tak bylo nutné postavit najisto den, kdy bylo rozhodnutí o odvolání stěžovateli oznámeno doručením jeho písemného vyhotovení. Nejvyšší správní soud ze spisu postoupeného mu žalovaným zjistil, že rozhodnutí o odvolání bylo stěžovateli doručeno dne 16. 10. 2008. Tento údaj plyne z doručenky připojené k rozhodnutí o odvolání, na které stěžovatel svým podpisem stvrdil, že danou písemnost převzal dne 16. 10. 2008. Skutečnost, že rozhodnutí o odvolání bylo doručeno dne 16. 10. 2008 stěžovatel ostatně v řízení před krajským soudem ani v řízení před Nejvyšším správním soudem jakkoli nerozporoval.

[27] Rozhodnutí o odvolání tudíž bylo stěžovateli doručeno dne 16. 10. 2008. Posledním dnem dvouměsíční lhůty pro podání žaloby tak bylo úterý 16. 12. 2008 (viz § 40 odst. 2 s. ř. s.). Podal-li stěžovatel žalobu osobně na krajském soudě dne 11. 3. 2016, učinil tak více jak 7 let po uplynutí zákonné lhůty, a tudíž opožděně.

pokračování

[28] Nejvyšší správní soud tudíž uzavírá, že krajský soud nepochybil, pokud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žaloba byla podána opožděně, přičemž zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze podle výslovné dikce zákona prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.).

[29] Z důvodu opožděně podané žaloby nemohl krajský soud věcně posoudit stěžovatelem namítanou nicotnost rozhodnutí o odvolání. Návazně se pak touto otázkou nemohl zabývat ani zdejší soud v řízení o této kasační stížnosti.

[30] Stěžovatel krajskému soudu dále vytýkal, že nerozhodl o žádosti stěžovatele o osvobození od soudních poplatků. Podle § 6a odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném pro rozhodné období platí, že poplatek za návrh na zahájení řízení se nevybírá, jestliže soud návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítne. Tak tomu bylo v případě stěžovatele. Stěžovatel soudní poplatek neuhradil a krajský soud jej ke splnění této povinnosti nevyzýval. Následně krajský soud žalobu před prvním jednáním odmítl. Žádost o osvobození od soudních poplatků tedy byla bezpředmětná a nebylo třeba o ní rozhodovat (srov. usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Ads 42/2013 - 28). Z důvodu, že byly jednoznačně splněny podmínky pro odmítnutí žaloby (žaloba byla podána několik let po uplynutí zákonné lhůty), nebylo nezbytné ani žalobu přeposílat žalovanému k vyjádření. V rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008 - 48, č. 1741/2009 Sb. NSS, zdejší soud totiž uvedl, že *„Bylo-li totiž sice řízení před správním soudem dle § 32 odst. 1 s. ř. s. zahájeno, nicméně je zcela zjevné, že nejsou splněny podmínky řízení o podaném návrhu, a tento nedostatek podmínek řízení je neodstranitelný, není úkolem soudu toto řízení dále vést a rozhodovat např. o žádostech účastníků o ustanovení zástupce, ale naopak řízení bez dalšího ukončit tím, že bude příslušný návrh odmítnut, či v zákonem stanovených případech řízení zastaveno. [...] Soud navíc, jak již bylo řečeno, v případě neodstranitelného nedostatku podmínek řízení není povinen nařídít jednání či vyžádat si nebo vyčkat na vyjádření stran před tím, než návrh odmítne.“*

[31] Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl, že krajský soud postupoval nesprávně, když si od žalovaného nevyžádal související spisový materiál. Nejvyšší správní soud k této námitce předně uvádí, že není pravdou, že by krajský soud o věci rozhodoval bez spisového materiálu. Spisový materiál týkající se rozhodnutí o odvolání měl soud k dispozici, neboť mu byl Nejvyšším správním soudem zaslán pro účely dalšího řízení po zrušení usnesení ze dne 2. 5. 2016, č. j. 59 Af 10/2016 - 19. Ostatně i v kasační stížnosti napadeném usnesení krajský soud explicitně uvádí, že některé z informací zjistil *„z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným“*. I přes tuto skutečnost zdejší soud poznamenává, že v nyní projednávaném případě krajský soud žalobu odmítl pro zjevnou opožděnost, kterou bylo možné zjistit již ze samotné žaloby, resp. z jejích příloh. Jednou z příloh stěžovatelovy žaloby totiž bylo jeho podání ze dne 24. 11. 2008 adresované Finančnímu úřadu v Liberci, ve kterém sám stěžovatel výslovně uvedl, že rozhodnutí o odvolání mu bylo doručeno dne 16. 10. 2008. V takových případech judikatura Nejvyššího správního soudu nevyžaduje, aby si ve věci rozhodující krajský soud vyžádal spisový materiál správního orgánu: *„Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze ve výjimečných případech s ohledem na požadavek rychlosti a hospodárnosti řízení akceptovat rozhodnutí soudu i bez příslušných správních spisů, zejména v případech, kdy je žaloba odmítnuta, přičemž soud k posouzení naplnění důvodů pro její odmítnutí správní spis nepotřebuje. Takový postup připouští nejen judikatura (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 Ans 9/2008 - 265), ale i odborná literatura (např. POTĚŠIL, L.;*

ŠIMÍČEK, V. a kol. *Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2014. s. 671*).“ (rozsudek ze dne 4. 6. 2015, č. j. 7 As 76/2015 - 25). Podpůrně srov i. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 Ans 9/2008 - 265, ze dne 16. 7. 2008, č. j. 1 Ans 6/2008 - 58 atp.

[32] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s. *in fine*). Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

[33] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Ostatně žádné náklady ani nepožadoval.

[34] Nejvyšší správní soud usnesením č. j. 7 Afs 40/2017 - 23 ustanovil zástupcem stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Vladimíra Kašpara, advokáta. Ustanovenému advokátovi platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud mu přiznal odměnu za dva úkony právní služby [první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů a písemné doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] v celkové výši 6 200 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 600 Kč jako paušální náhradu výdajů spojených s těmito úkony (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 1 428 Kč. Celkem tedy odměna ustanoveného advokáta činí částku ve výši 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2017

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu